

SPORTO APŽVALGA

Redaguoja Vyt. Grybauskas
Telef. — namų 847-17294144 So. Maplewood, Chicago, IL
Išrašo 269-7357 60632P.L.S. ŽAIDYNIŲ
LAIMĖTOJAI

Krepšinio meistrų vėl tapo Toronto „Aušra“, baigėme nesunkiai nugalėjusi Detroito „Kovą“. „Kovo“ jaunieji „A“ ir „B“ pasirodė geriausi, o „Neries“ jaunieji „C“. Tinklinio meistrų titulas vėl „Neries“ rankose, o sidabras vėl Bostono „Grandžiai“. Moterų klasėse Chicago „Zara“ baigėme įveikę „Neri“ ir pasipuošę auksu, tačiau visose mergaičių klasėse „Neries“ „A“, „B“ ir „C“ komandos laimėjo pirmas vietas. Lauko teniso nugalėtoju tapo E. Andrius iš Toronto, o moterų klasėse R. Jasaitė iš New Yorko.

Apie šias varžybas, o taip pat ir šaudymą, plačiau bus kitą kartą.

LENGVOJI ATLETIKA

Puikiame Illinois u-to stadione susirinko 150 lengvatlečių. Vadovaujant A. Bielskui ir taktiniam B. Keturakui, A. Barzdukui, E. Vadopalie- nei ir kt., varžybos praėjo labai sklandžiai.

Komandiniai pirmoji vieta teko Toronto „Aušrai“, surinkusiai 135.1 tašką. Toliau sekė Clevelando „Žaibas“ — 133.3, Chicago — 116.3 ir Detroito „Kovas“ — 7.

VYRŲ KLASĖ
100 m bėgimas

1. Karosas Paulius (A) 11.7 sek.
2. Kiliulis Tomas 12.0 sek.
3. Meilus Alius (Č) 12.4 sek.

200 m bėgimas

1. Karosas Paulius (A) 23.9 sek.
2. Meilus Alius (Č) 25.1 sek.
3. Talasakas Mikas (Austr.) 25.1 sek.

400 m bėgimas

1. Ramanauskas Donatas (DK) 54.3 sek.
2. Karosas Paulius (A) 54.8 sek.
3. Meilus Alius (Č) 56.8 sek.

800 m bėgimas

1. Kinderis Saulius (K. Banga) 2:04.7 min.
2. Ramanauskas Donatas (DK) 2:12.6 min.
3. Talasakas Mikas (Austr.) 2:19.7

1500 m bėgimas

1. Kinderis Saulius (K. „Banga“) 4:07.3 min.
2. Ramanauskas Donatas (Č) 4:46.2 min.
3. Talasakas Mikas (Austr.) 5:19.6 min.

5000 m bėgimas

1. Kinderis Saulius (K. „Banga“) 15:44.6
2. Ramanauskas Donatas (DK) 18:45.0
3. Ažubalis Jonas (A) 19:46.9

10.000 m bėgimas

1. Kinderis Saulius (K. „Banga“) 33:21.4
2. Kiršininkas Alfonsas (Č) 34:40.3
3. Damašis Vaidila (Ž) 36:39.4

Šuolis i tolį

1. Karosas Paulius (A) 19'—1"
2. Jankus Paulius (DK) 17'—2"
3. Orentas Linas (DK) 16'—10.5"

Šuolis i aukštį

1. Balaišis Vincas (A) 6'—2.4"

2. Novak Rodd (Ž) 6'—0.4"
3. Jankus Paulius (DK) 5'—10"

Trišuolis

1. Dundzila Tomas (Č) 40'—9"
2. Wiasak Alex (Austr.) 38'—10.5"
3. Kiliulis Tomas (G) 36'—10"

Rutulio (16 lb.) stūmimas

1. Barkauskas Arvydas (L. „Taurus“) 47'—10.5"
2. Pukštys Andrius (Č) 47'—7"
3. Wiasak Alex (Austr.) 39'—5.5"

Disko (2 kg) metimas

1. Barkauskas Arvydas (L. „Taurus“) 153'—3"
2. Pukštys Andrius (Č) 147'—10"
3. Wiasak Alex (Austr.) 106'—9"

Ieties metimas

1. Pukštys Andrius (Č) 169'—9.5"
2. Laukaitis Paulius (R. „Sakalas“) 169'—9.5"
3. Sadauskas Faustas (Austr.) 158'—6"

4 x 100 m estafetė

1. Clevelando „Žaibas“ — 46.6 sek.
2. Detroito „Kovas“ — 48.3 sek.
3. Australijos Lietuviai — 48.3 sek.

MOTERŲ KLASĖ

100 m bėgimas

1. Orentaitė Rasa (DK) 13.9 sek.
2. Olekaitė Diana (A) 14.1 sek.
3. Simonaitytė Cheryl (Ž) 14.3 sek.

200 m bėgimas

1. Orentaitė Rasa (DK) 28.00 sek.
2. Simonaitytė Cheryl (Ž) 28.9 sek.
3. Visockytė Laima (Austr.) 29.9 sek.

400 m bėgimas

1. Olekaitė Violeta (A) 1:06.2 min.
2. Jakšytė Kristina (Č) 1:09.4 min.
3. Ivaškaitė Dalia (G) 1:14.6 min.

800 m bėgimas

1. Olekaitė Violeta (A) 2:44.9 min.
2. Jakšytė Kristina (Č) 2:48.9 min.
3. Ivaškaitė Dalia (G) 2:49.9 min.

1500 m bėgimas

1. Ivaškaitė Dalia (G) 4:49.9 min.
2. Jakšytė Kristina (Č) 5:02.4 min.
3. Garbaliuskas Romas (A) 5:09.9 min.

Šuolis i tolį

1. Gilvydytė Lidija (DK) 14'—3"
2. Kašubaitė Vida (Ž) 14'—3"
3. Kašubaitė Dalia (Ž) 14'—2.5"

Šuolis i aukštį

1. Orentaitė Rasa (DK) 5'—0" (1.53 m)
2. Gilvydytė Lidija (DK) 4'—7" (1.40 m)
3. Kašubaitė Vida (Ž) 4'—5" (1.35 m)

Rutulio (4 kg) stūmimas

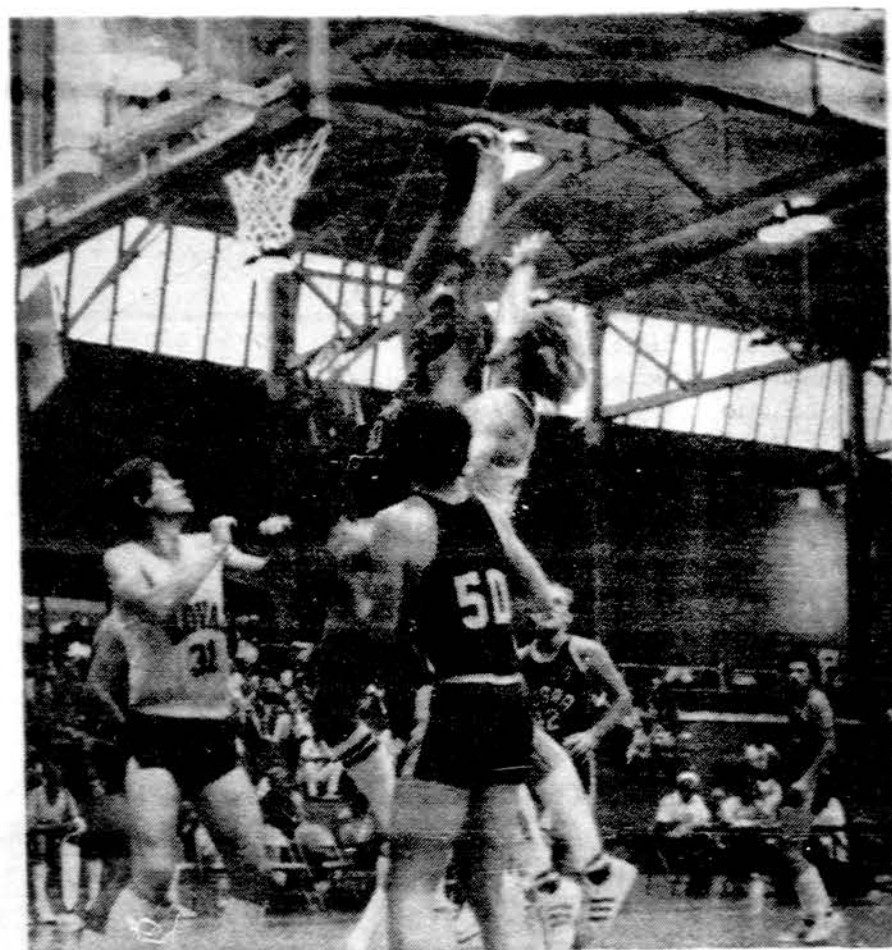
1. Vodopalaitė Ada (W. „Vėjas“) 30'—1.5"
2. Biliūnaitė Kristina (Ž) 29'—2"

Disko (2 kg) metimas

1. Liutikas Vidas (Č) 94'—0"
2. Kijauskas Paulius (Ž) 94'—0"
3. Šukauskas Paulius (A) 76'—5"

Ieties (800 g) metimas

1. Drunga Karolis (Č) 152'—7"

Toronto „Aušra“ dominavo lentas ir užtikrintai laimėjo krepšinio meistrų titulą.

Nuotr. J. R. Grigaičio

3 Kasperaitytė Rita (Austr.)

28'—4"

2 Pukštys Tomas (Č) 148'—0"

9"

3 Švabas Andrius (Č) 141'—9"

Disko metimas

1. Jakšytė Kristina (Č) 101'—4"

2. Staškūnaitė Julija (Ž) 90'—6"

3. Biliūnaitė Kristina (Ž) 81'—3"

Ieties metimas

1. Biliūnaitė Kristina (Ž) 88'—4"

2. Grajauskaitė Danutė (H. Kovas) 76'—3"

3. Jakšytė Kristina (Č) 73'—2"

4 x 100 m estafetė

1. Toronto „Aušra“ 56.2 sek.

JAUNIŲ A KLASĖ

100 m bėgimas

1. Kiliulis Tomas (G) 11.8 sek.
2. Novak Rodd (Ž) 12.1 sek.
3. Motiejūnas Darius 12.4 sek.

200 m bėgimas

1. Kiliulis Tomas (G) 23.7 sek.
2. Novak Rodd (Ž) 23.8 sek.
3. Barzdukas Gytis (Ž) 23.9 sek.

400 m bėgimas

1. Barzdukas Gytis (Ž) 54.6 sek.
2. Ažubalis Jonas (A) 56.7 sek.
3. Dundzila Tomas (Č) 59.7 sek.

800 m bėgimas

1. Ažubalis Jonas (A) 2:12.0 min.
2. Dundzila Tomas (Č) 2:22.9 min.
3. Garbaliuskas Romas (A) 2:27.6 min.

1500 m bėgimas

1. Ažubalis Jonas (A) 4:50.8 min.
2. Dundzila Tomas (Č) 5:02.4 min.
3. Garbaliuskas Romas (A) 5:09.9 min.

Šuolis i tolį

1. Novak Rodd (Ž) 20'—0"
2. Kiliulis Tomas (G) 18'—7.5"
3. Namikas Simonas (A) 17'—4"

Šuolis i aukštį

1. Balaišis Vincas (A) 6'—2.4"
2. Kijauskas Paulius (Ž) 37'—1"
3. Šukauskas Paulius (A) 35'—9"

Rutulio (12lb.) stūmimas

1. Liutikas Vidas (Č) 40'—11"
2. Kijauskas Paulius (Ž) 37'—1"
3. Šukauskas Paulius (A) 35'—9"

Disko (2 kg) metimas

1. Liutikas Vidas (Č) 94'—0"
2. Kijauskas Paulius (Ž) 94'—0"
3. Šukauskas Paulius (A) 76'—5"

Ieties (800 g) metimas

1. Drunga Karolis (Č) 152'—7"

2 Pukštys Tomas (Č) 148'—0"

9"

3 Švabas Andrius (Č) 141'—9"

Trišuolis

1. Kiliulis Tomas (G) 36'—10"

4 x 100 m estafetė

1. Clevelando „Žaibas“ — 47.4 sek.
2. Toronto „Aušra“ — 49.2 sek.

JAUNIŲ B KLASĖ

100 m bėgimas: Eidukas

Saulius (Č) 12.9 sek.

200 m bėgimas: Eidukas

Saulius (Č) 26.5 sek.

400 m bėgimas: Eidukas

Saulius (Č) 59.2 sek.

800 m bėgimas: Eidukas

Saulius (Č) 2:28.1 min.

1500 m bėgimas: Gruodis

Paulius (Č) 5:25.0 min.

Šuolis i tolį: Taraška

Petras (Ž) 16'—7"

Šuolis i aukštį: Nausėdas

Algis (A) 5'—0"

Trišuolis: Taraška Petras

(Ž) 31'—8"

Rutulys (12 lb.): Pukštys

Tomas (Č) 40'—6"

Diskas (2 kg): Pukštys

Tomas (Č) 95'—5"

Ietis (600 g): Pukštys

Tomas (Č) 174'—3"

4 x 100 m estafetė: Cleve-

lando „Žaibas“ 50.6 sek.

MERGAIČIŲ B KLASĖ

100 m bėgimas: Čiuplins-

kaitė Indrė (A) 13.9 sek.

200 m bėgimas: Čiuplins-

kaitė Indrė (A) 28.7 sek.

400 m bėgimas: Motie-

jūnaitė Adria (Ž) 1:10.3 min.

80 m bėgimas: Gražulytė

Laura (DK) 2:42.7 min.

Šuolis i tolį: Motiejūnaitė

Adria (Ž) 14'—1 1/2"

Šuolis i aukštį: Zubkutė

Margarita (Č) 4'—7"

Rutulys (4 kg): Čiuplins-

kaitė Indrė (A) 26'—10"

Diskas: Radzevičiūtė Linda

(A)

Ietis: Grajauskaitė Danutė

(H. „Kovas“) 84'—2"

JAUNIŲ C KLASĖ

100 m bėgimas: Natkevi-

čius Jonas (Ž) 12.8 sek.

200 m bėgimas: Natkevi-

čius Jonas (Ž) 26.1 sek.

400 m bėgimas: Natkevi-

čius Jonas (Ž) 57.9 sek.

800 m bėgimas: Natkevi-

čius Jonas (Ž) 2:26.9 min.

Šuolis i tolį: Nausėdas

Aras (A) 15'—9 1/2"

Šuolis i aukštį: Nausėdas

Aras (A) 5'—3"

Rutulys (4 kg): Schaffner

Robert (Ž) 37'—10"

Diskas (1 kg): Nausėdas

Aras (A) 107'—0"

4 x 100 m estafetė: Cleve-

lando „Žaibas“ 54.5 sek.

JAUNIŲ D KL

100 m Aleksandras

Žaliauskas (A) 14.4 sek.

200 m A. Žaliauskas (A)

28.6 sek.

400 m A. Žaliauskas (A)

1:06.5 min.

800 m Andrius Veliuona

(Balt. LAK) 2:51.9 min.

I tolį A. Žaliauskas (A) 15'—

7 1/2"

I aukštį A. Žaliauskas (A)

4'—10"

Rutulys (6 lb.): R.

Malinauskas (A) 20'—6"

MERGAIČIŲ C KLASĖ

100m Gailė Jonytė (A) 15.0

sek.

200 m Gailė Jonytė (A)

31.1 sek.

400 m Gailė Jonytė (A)

1:14.7 min.

800 m Danielė Karosaitė

(Ž) 3:08.0 min.

I tolį G. Jonytė (A) 11'—11

1/2"

I aukštį G. Jonytė (A) 4'—

9"

MERGAIČIŲ D KL

100 m Judita Jasiūnaitė

(A) 14.9 sek.

200 m J. Jasiūnaitė (A)

30.5 sek.

400 m J. Jasiūnaitė (A)

1:13.3 min.

I tolį Lina Kijauskaitė (Ž)

12'—2"

Rutulys (6 sv.): Lina Ki-

jauskaitė (Ž) 27'—2"

I aukštį J. Jasiūnaitė (A).

STALO TENISAS

Stalo teniso varžybose daly-

vių buvo daugiau 30, žymiai

daugiau negu tikėtasi. Ypač

daug dalyvių buvo jaunių kla-

sėje. Varžybas organizavo ir

sklandžiai tvarkė J. Kaval-

iauskas ir J. Baltrušaitis.

Moterų komandinėse aus-

traliatės Ona Bone ir Vilija

Bone nesunkiai laimėjo pirmą

vietą prieš JAV Vid. Vakarų

komandą L. Balčiūnaitė ir A.

Kavaliauskienė, o trečioje vie-

toje liko Wisconsin komanda

su V. Paukstelyte ir N. Jaraite.

Vyrų komandinėse I v. teko

— čekiečiams J. Kaval-

iauskui, J. Baltrušaičiui, kan-

adiečiui A. Saunoriui. Jie

nugalėjo Australijos rinktinę

5-2, kurią sudarė A. Balnio-

nis, C. Andrikonis ir H. Bone.

Trečioje vietoje liko Clevelan-

do „Žaibas“ su J. Kijausku

Gydymosi išlaidos:

KODĖL TAIP BRANGIOS?

Vakarykštame vedamajame citavome ištraukas iš žymaus amerikiečių juristo Ernest van den Haaga straipsnio, kuriame jis priejo prie išvadų, kad 1. ligonio teisės ir privatumą atžvilgiu esama daug panašumo tarp ligoninių ir kaščių, kartais net pirmųjų neįnaudai, ir kad 2. būtinio aptarnavimo kokybės prasme ligoninės atsilieka nuo viešbučių, nors kambario brangumo prasme jos žymiai juos pralenkia.

Tesdamas mintį toliau, prof. van den Haag rašo:

„Prieštyje gydytojai bijoda lankyti vargšus jų pergrūtuose ir nešvariuose lūšnyuose. Laimingi tie vargšai, kuriuos priimdavo ir ligoninės ir ten gydydavo labdarybės vardu. Turtinėjai būdavo gydomi namie. Tačiau modernioji medicina remiasi sudėtinga aparatu, kurią galima tik ligoninėse įrengti ir kuri užtat vartojama tiek turtiniams (ar bent apsidraudusiems), tiek neturtingiems gydyti. Ligoninių administratoriai su šiuo išsivystymu dar nėra apsipratę, nes jie ir toliau kiekvieną pacientą traktuoja taip, lyg jis būtų kuo nors nusikaltęs ir lyg paguldymu ir ligoninėje jam būtų daroma kažkokia nepaprasta malonė.“

„Man nežinomas joks viešbutis, — tęsia toliau autorius, — kuris iš tavęs reikalautų dailintis kambariu su trimis ar keturiais — ar net su vienu svetimu žmogumi. Ligoninėse — tai normaliausia rutina. Kadangi viešbutiai įstengia parūpinti neblogus kambarius už mažiau kaip 40 dol., kodėl ligoninėse kambarius kaip toks turėtų būti keleriopai brangesnis? Kodėl sergantiems žmonėms privaloma atsisakyti privatumo, kai jie serga, jeigu tai nėra privaloma, kai jie sveiki? Aš nežinau jokios priežasties, dėl kurios privatus kambariai, nemažiau patogiai apstatyti kaip ir viešbučiuose, negalėtų tapti savaime suprantamą visiems apsimokantiems klientams.“

Galop prof. van den Haag prieina prie — sąskaitos už visus tuos malonumus klausimo... „Sutinkant, kad modernioji medicina su visa jos aparatu yra brangi, ligoninės sąskaitos dydis vis tiek lieka maža. Ir jis mėgina šią mįslę išrišti, suminėdamas bent „penkis faktorius, kurie išpučia ligoninės patarnavimų kainą“. Štai jie:

(1) Popierizmas. Tai yra visų pirma valstybinių reguliacijų rezultatas, kurį galima sušvelninti tik tas reguliacijas suprastinus. Tuo tarpu popierizmas lieka baisus ir edrus.

(2) Per dideli ir per brangiai apmokami tarnautojų kadrai. Nors profesionalų kadrovos vos užtenka ir jiems toli gražu nepermokama, neprofesionalų ligoninės štabo yra per daug ir jo algos per didelės. Iš kur aš tai žinau? O iš to, kad žmonių, iškiančių įsidarbinti ligoninėse, yra žymiai daugiau, negu jose yra laisvų darbo vietų. Vadinasi, darbininkams ligoninės moka daugiau, negu reikia jiems pritraukti.

(3) Ligoninėse gydomi daug asmenų, kurie nepajėgia mokėti ir neturi jokio draudimo. Jų gydymosi išlaidas turėtų padengti visuomenė, bet taip nėra. Ligoninės neapdraustų beturčių gydymo išlaidas perkelia apsimokančiųjų ir apdraustųjų pacientų sąskaiton. Moraliniu požiūriu žvelgiant tai nepateisinama. Faktas, kad tu suaugęs, esi reikalingas gydymo ligoninėje, ir nuo to esi apsidraudęs arba už tai gali apsimokėti — nėra joks pagrindas būtent tave (užtuot visuomenę aplamai) priversti mokėti už tuos, kurie nėra apsidraudę ar negali apsimokėti. Bet ligoninė kaip nors turi sudurti galą su galu. Išėjis:

praveisti įstatymą, kuriuo ligoninėms už nemokančius pacientus būtų atlyginama iš valstybės iždo.

(4) Medicinos priežiūra pasidarė brangi dėl gydytojų prieinamos aukštos ir daug kainuojančios technologijos, kuri milžiniškai pagerino terapijos kokybę. Vis dėlto šiuo techniniu atžvilgiu esama pertempimų. Kambariai, nors per skūpiai įrengti patogumo prasme, per ekstravagantiškai įrengti medicininės technologijos prasme. (a) Kiekviena lova turi brangų elektrinį motorą, kuris leidžia ją pakelti ar nuleisti dalimis. Tai smagu („fun“) ir palengvina lovos perversimą. Tačiau visų kitų pageidavimų lygiai gerai ir net didesniu patogumu pasiekti, strategiškai išdėstant pagalves. Mažiau „fun“ — bet užtat daug pigiau. (b) Kiekvienam kambariui yra laidas deguoniui. Tačiau jo reikia tik mažai ligonių proporcijai. (c) Kiekviename kambariui yra interkomunikacinė sistema su garsiakalbiu — bereikalingai, nes jau esama telefono.

(5) Didelė ligoninės išlaidų dalis šiuo metu yra mokama ne tiesiai pacientui, o vadinama „trečiųjų“, būtent draudimo bendrovių ar mokesčių mokesčių (per Medicare ar Medicaid). Tai irgi priežastis, dėl kurios jos tokios aukštos. Paprasčiausioji reforma būtų ši: užtikrinti, kad, nepaisant kiek jis bebūtų apsidraudęs, kiekvienas pacientas (išskyrus tuos, kurie yra žemiau neturto ribos) pats iš kišenės apsimokėtų dalį sąskaitos ir tuo būdu pasidarytų suinteresuotas, kad ta sąskaita būtų kuo mažesnė. Jei pacientas neatgaus intereso minimalizuoti gydymosi išlaidas (tokie intereso, kurio negali lygiai sėkmingai siekti jokia „trečioji šalis“), tai tos išlaidos vis auga ir auga, o ligoninės taps vis mažiau ir mažiau svertingos.“

Prof. van den Haaga pastabose dėl gydymosi ligoninėje kainų kilimo (ir jo pristabdymo) yra šis tas diskutuotina.

Galima sutikti, jog kai kurie profesiniai ligoninės tarnautojai (pvz., slaugės, technikai) nėra per dosniai apmokami. Tačiau daugelio rimtų stebėtojų nuomone, gydytojų atlyginimai — išpūsti. Žinoma, gydytojai verti puikių algų už jų ilgai trukusį ir daug kainavusį profesinį pasiruošimą, o ypač už tas be galo atsakingas pareigas, kurias jie dažnai su dideliu pasisekimu ligoninėje atlieka. Tačiau šiandien gydytojai neatliktų taip našiai savo darbo, jei jie neturėtų didelio ramsčio, būtent, modernios technologijos. Per pastaruosius kelis dešimtmečius gydymo rezultatai milžiniškai pagerėjo daugiausia dėl technologijos išstūbulėjimo. Gydytojai tapo technikai (nepasilikdami vien improvizatoriais, nuojautos ir „gerų rankų“ virtuozais). Bet užtat kodėl gydytojas mokėti dešimt ar dvynias, o ne, pvz., aštuonis ar šešis kartus daugiau, negu mokama kitiems kvalifikuotiems technikams?

Kad prof. van den Haag nekritikuoja gydytojų atlyginimo (ir aplamai visą problemą bei jos sprendimą žiūri „laisvosios rinkos“ principu pagrindu), rodo jį esant konservatorium. Kad jis nesiūlo ligoninėms išvartų vargšų, jokio draudimo (net Medicaid) neturintys pacientus, rodo jį esant galtingu konservatorium. Kad jis siūlo, jog šių pacientų gydymo išlaidas apmokėtų ne tos pačios ligoninės kiti pacientai (kaip dabar daroma), o tiesiog valstybė, rodo jį esant drąsiu konservatorium. Bet kaip kitaip, negu drąsimis, radikaliomis priemonėmis, išspresime astronomiškai brangėjančio medicininio aptarnavimo ligoninėje problemą?

m. dr.

P. L. BENDRUOMENĖS SEIMO PABAIGA

Su entuziazmu PLB seimas birželio 30 d. sutiko bendrą dr. K. Bobelio ir inž. V. Kamanto pareiškimą apie susitartą sunderinti bendrą PLB ir Vliko darbą Lietuvos labui. Dr. K. Bobelis savo žodyje tvirtai pareiškė, kad „mes sutarėme bendrai dirbti ir dirbsime“. Inž. V. Kamantas pasisakė, kad ši diena jam labai laiminga, nes galėjo paduoti kitiems rankas bendram darbui. „Nuo šiandien pradėdame artimą bendradarbiavimą“.

Nauja valdyba

Naujos valdybos vardu kalbėjo dr. T. Remeikis, igaliojtas naujai išrinktųjų. Padėkojo už aiškų mandatą vadovauti laisvajai tautos daliai, kuri yra neatskiriama nuo visos tautos ir turi nešti pagalbą pavergtai tautai. Kreipdamasis į dr. J. Sungailą, pažymėjo, kad jų grupės kandidatavimas rinkimuose labai vertinamas, kaip demokratinės opozicijos pasireiškimas, laiduojantis demokratiją LB keliu. Naujoji valdyba daugiau susideda iš augusių Vokietijoje, mokslus ėjusių Amerikoje. Susideda iš ateitinių, skautų, santaričių. Tai liudija visų grupių demokratinių bendravimų mūsų tautos labui. Niekada nėra išsivijęs buvusios galingesnės tiek materialine, tiek dvasine prasme, taip gyvastingai besireiškiančios. Stengsimės užtikrinti, kad vaikai tų jaunųjų, kurie rinksis į jaunimo kongresą, užimtų mūsų vietą. Mes siekiame gyvastingos išsivijos. Mūsų dmesys tautai bus lygiai svarbus, kaip ir išsivijai. Sieksime Lietuvos dabartį pažinti ir teikti pagalbą tautos išlaisvinimui.

Išsiviskas gyvenimas yra praeikimas, nes mūsų naikinama svetima aplinka, bet drauge yra ir palaima, atskleidžianti naujas galimybes kultūriniam laimėjimams

Poezija ir proza

Montažą paruošė A. Kizienė. Scenai atsidarius, suskambo B. Pakšto ragelis ir D. Polikajio pianino garsai. Tautiniais drabužiais pasipuosis mergaitės pasakojo apie „Aušros“ pasirodymą, jos užmojus, jos nešamą lietuvišką žodį ir mintį. Kalbėjo apie kunigaikštį Lietuvą, Margio auką Pilėnuose.

Sol. A. Buntinaitė padainavo „Giedu dainele“ (jai pritarė ir scenoje buvęs jaunimas), „Op, op, kas ten Nemunėli“, „Lakštingalėle, linksmas

paukšteli“. Jaunimas pasakojo apie senovės Lietuvos gamtą, papročius, kovas ir pilikalus, ragino neužmiršti, kuo senovėje buvome, ir mylėti lietuvių kalbą: „Nėr tėvynės be liežuvio“. Prabrėšk Aušrę, tekėk saulele“. Kaip „Aušrai“ auštant nyksta tamsybė, taip ateis šviesos dienos Lietuvai“. Pabaigai sugiedojo „Lietuviais esame mes gimę“ visiems dalyviams sustojus salėje ir išvien dainuojant.

Senosios valdybos vardu

Senosios valdybos vardu pirm. V. Kamantas pabrėžė, kad organizuota lietuvių veikla vyksta daugybę kraštų. Vyriausias veiklos planuotojas — seimas, kuris nustato ateities veiklos kryptį ir darbus. Dėkojo dr. K. Bobeliui už dalyvavimą seime, sveikino jį ir D. Bobelienę. Priminė, kad seimas pasisakė už lituanistinės katedros steigimą, už „Pasaulio lietuvių“ plėtimą. Nutarimai bus įgyvendinti, kai jie bus realūs, kai bus ryžto juos įgyvendinti. Dėkojo lietuvių dienų rengimo pirm. dr. A. Razmai, seimo organizavimo pirm. dr. P. Kisieliui. Dėkojo iš įvairių kraštų atvykusiems lietuviams, kiekvieną šalį išvardindamas. Dėkojo ir buvusios valdybos nariams. Naujai valdybai linkėjo visomis jėgomis siekti svarbių tikslų: atgauti laisvę Lietuvai, veikiant drauge Liet. Bendruomenės ir Vyr. Liet. Išlaisvinimo komiteto sujungtomis rankomis.

Seimui pirmininkavęs V. Raulinaitis dėkojo už gražų

bendradarbiavimą posėdžių metu ir skatino darbingai remti naujai išrinktos valdybos pastangas.

Dr. P. Kisielių savo užbaigiamajame žodyje sveikino Vliko ir Liet. Bendruomenės vienybę. Dėkojo dalyviams, komiteto nariams, Pasaulio liet. redaktoriui inž. B. Nainiui už patarimus ir talką. Iš 16-kos kraštų atvykę atstovai liudijo išsivijos gyvybę. Visi atstovai drausmingi, sumanūs. Visi įtikinantiai perteikė lietuvių vaizdą jų kraštuose, o jaunimas šiame seime — tai Dieve duok tokio daugiau. Atvažiavimas iš Pietų Amerikos, Australijos liudijo didelę meilę savo tautai. Darbas po šio seimo bus planingesnis, sėkmingesnis. Visi atgal į darbą vienybėje su kovojančia tauta, laukiant antrosios Aušros.

Paskaita apie „Aušrą“

Iš Toronto atskridęs „Tėviškės Žiburių“ redaktorius dr. Pr. Gaidsa kalbėjo tema: „Aušra — kelrodė dabarčiai“. Jis priminė sunkią carinę prispūdą po 1863 m. sukilimo. Buvo uždarytos 150 parapinių mokyklų. Rusiškų mokyklų Lietuvoje buvo 50, bet jos buvo nemėgiamos. Lietuvoje buvo sutemos. Ilgėdamiesi šviesos, slaptaji laikraštis pavadino „Aušra“. Jos pradinių buvusių mokyklų mokyklų Lietuvoje buvo 50, bet jos buvo nemėgiamos. Lietuvoje buvo sutemos. Ilgėdamiesi šviesos, slaptaji laikraštis pavadino „Aušra“. Jos pradinių buvusių mokyklų mokyklų Lietuvoje buvo 50, bet jos buvo nemėgiamos. Lietuvoje buvo sutemos. Ilgėdamiesi šviesos, slaptaji laikraštis pavadino „Aušra“.

Prezidento Ronald Reagano sveikinimo telefonu iš Kalifornijos klausė dr. Antanas Razma, vyr. Pasaulio lietuvių dienų rengimo komiteto pirmininkas, šonuose — dr. Vitalija Vasaitienė, Dainų šventės programos vedėja, ir Vaclovas Momkus, Dainų šventės rengimo komiteto pirmininkas.

Nuotr. Jono Kuprio

SIBIRO SĄVARTYNAI

Romanas

P. MELNIKAS

28

Jo žmona ištėkė, o gal jau ištėkėjo už kito. Semionas jo niekada neišleis, nes jis labai vertinamas. Juk kaip Semionas ir Pietia sandėlyje įgyrė! „Tu, Zoltaska, tik dirbk“ — girdėdavo iš visų pusių. „Tu dirbk, tu meistras“.

Net naktį prikeldavo. Anglių kasykloj truko ekskavatoriaus grandinė! Mašina uolon įstrigo ir užmušė kelis darbininkus. Skubė! Tik nagingas Zoltas mokė ekskavatorių, kaip žvėrį, iš tos uolos išpauoti.

— Idiotai, tam reikia dešimt „Stalinec“ traktorių! — prisiminė Zoltanas savo šauksmą prieš mėnesį, kai pažadino iš miego. — Ar turite tiek traktorių?

— Tiek neturim. Tik šeši.

— Tai kodėl mane pažadinot?

— Kadangi partijos sekretorius Semionas taip sakė. Skubiai, jis sakė, pažadinkit Zlotnį, jis viską sutvarkys.

— Kiek traktorių yra garaže?

— Du. Kiti prie kelių darbo.

— Tai nieko neišeis. Ar žinot, ką reikėtų daryti?

— Mum nesvarbu. yriausias inžinierius visa tai pavėdė ir paliko tau, Zlotnį.

Paliko mane... Taip jie viską ir krauna ant mano pečių ir po to rašo apie Stalino progresą ir stebuklus naujo Sibiro planavime. Bet vien dešimtdalis laikraščiuose yra tiesos. Iš tikrųjų yra žmonių aukų,

nežmoniškumo, netvarkos... Neatsakingumas lydi mažiausią progreso kotelį. Tavo net neklauso... Kai traukiant kasimo mašiną prastas lynas nutrūko ir švilpdamas nuplovė galvą darbininkui, jie tikrai galvom palingavo ir pasakė: „ka padarysi?“

Ir tai tęsiasi nuo Rusijos istorijos pradžios. Tai įsiėdė į rusų kraują. Jūs gal duosite pasauliui pranašą su caro karūna ar su pjautuvo ir plaktuko ženklų — nebūs jokio skirtumo. Jūs vis vien liksite rusais! Jūs tuo tikim ir čia prasideda ir baigiasi jūsų pasaulis. Esat gimę tokiais — ir mirsit tokie. Susidumėt net su vėlniu, jei jis padėtų jums užkariauti visą pasaulį... Taip keikėsi išvargęs Zoltanas panosėje.

Ar čia yra kas blogo? Ne. Kiekvienos tautos narys tai panašiai svajojo ir svajoja. Seniau žmogui buvo kemsamos įvairios religijos, moralė, ideologijos, įvairios ekonominės sistemos ir tik vėliau visa tai istoriškai buvo pateisinama. Net vergija ir inkvizicija! Buvo pateisinama, nes taip diktavo slapti visų žmonių norai. Tai buvo „laikmečio dvasia“.

Tokių būdų ne tik anuomet Petras Didysis, bet ir Stalinas šiais laikais žiauriausiu būdu jums „atidaro“ langus į Vakarus, galvojo Zoltanas.

Ir nors už nagingumą prie traktorių ir inžinierišką išmonę, atpalaiduojant uolon įstrigusią mašiną, kišenėse čežėjo rubliai ir červoncai, nemiga, nuolatinė įtampa ir netvarka darbe jį nervino. Jis geidė atsiguoti ir miegoti savaitę, net visą mėnesį. Jei bet naktimis padūdė neverktų Flavos vaikai, jei vėstos ir paršiukas nelandžiotų jo kojom, jei užtektų jėgų...

Ir Zoltanas jums nėra plieninis, o taip pat nėra Dievas, idiotai.

Ji matė prie arbatinės Sokol vežime sėdinčią kolūkio moterį. Ją šaukė vidun, bet ji susitraukusi šalo lauke ir nėjo į vidų. Kai tuo tarpu Batiukas viduj

Dr. Petras Kisielių, PLB seimo rengimo komiteto pirmininkas, sako seimo užbaigimo kalbą.

Nuotr. J. Tamulaičio

sirodė keliolika lietuviškų laikraščių, „Nusidavimai Dievo katalystės“ pasirodė 60 m. prieš „Aušrą“. Tačiau anksčiau Mažosioje Lietuvoje leisti laikraščiai buvo daugiausia skirti religinei mintčiai. „Aušra“ išėjo su nauja tautine vizija „Aušrai“ rūpėjo priklėti politiniai sunykusią tautą. „Aušra“ jau siekė laisvės ne revoliucijos, o mokslo, švietimo keliu.

Dabar Lietuva vėl atsirado sutemose, kaip aną šimtmetį. Dabar mūsų žmonės rūpi ne anie didieji plotai, o pati tauta ir jos laisvė. Kai „Aušroje“ emė išsiskirti pažiūros „Aušra“ sužlugo. Ir mes daug prisidėme prie Lietuvos išsilaivinimo, jei eisime vieningai, kaip „Aušros“ pradžioje. Koordinuodami savo pajėgas, mes įstengsime atlikti savo uždavinį. Laisva, savarankiška Lietuva — mūsų siekimas, kaip Basanavičiaus. „Aušra“ buvo kukliu idealistų užmojis, be kurio gal nebūtumėme turėję ne vasario 16 dienos. Mūsų uždavinys užgrūdinti naują, laisvą Lietuvą.

Dr. P. Kisielių padėkojo prelegentui, leidusiam prisiminti mūsų atgimimo praeitį. Paskatino dalyvauti Jaunimo kongreso atidaryme, operoje, dainų šventėje.

Seimo metu septyniuose Jaunimo centro antro ir trečio aukšto kambariuose vyko parodos, kur pavaizduota visų kraštų lietuvių veikla. Daugybė nuotraukų, braižinių, knygų. Viskas labai skoningai su tvarkyta. Pirmą kartą taip plačiai pavaizduotas pasaulio lietuvių gyvenimas ir darbai. Gaila, kad koncentruojantis į posėdžius, paroda mažokai buvo lankoma.

Labai gausi Br. Kvickio surengta „Aušros“, spaudos draudimo ir dabarties pogrindžio spaudos paroda. Apie 500 rėtų nuotraukų ir apie 500 rėtų leidinių. Tai didelis istorinis lobynas. Daug tų eksponatų bus nugabenta parodon į Augsburgą, kur vyks studijų dienos.

J. Pr.

KO TRŪKSTA?

Išsivijos istorikas turėtų koncentruotis į dvi sritis: išsivijos istoriją ir Lietuvos istorijos popularizaciją svetimomis kalbomis. Ir vienoje, ir kitoje srityje dar tik pradžia padaryta. Dar vis neturime gero Lietuvos istorijos vadovėlio anglų kalba. O būtų toks reikalingas prancūzų, vokiečių ir kitomis kalbomis.

Vincas Trumpa

turbūt patogiai kojas ištiesęs sau gerė šiltą arbatą, juokavo su Klava, patraukdamas gal ir iš buteliuko.

Moteris vežime turbūt nėra rusė ir ji nemori maišyti su vietiniais. Gal ir ji jautiasi taip pat kaip jis nežino, ką atsakyti ir kaip kalbėti prašnekinata rusų.

— Tu ne rusas? — darbo metu prie ekskavatoriaus Zoltano paklausė vienas brigadininkas.

— Iš tolimo krašto, brigadieriau.

— Tai užsienio kraštas ar ne?

— Taip. Vengrija.

— Tu esi vengras?

— Taip.

— Blogi žmonės...

— Kodėl?

— Jie prieš mus kovojo 1917-aisiais ir 1942-aisiais metais.

Negi jam reikėjo aiškinti, kad tai nebuvo dėl skirtingos politinės ideologijos, bet dėl pačios Rusijos, su kuria Europa vis susidurdavo?

Tai būtų tik bergždžias burnos aušinimas. Rusas brigadininkas istoriją interpretavo kitaip. Jam istorija nebuvo mokslas. Jis ją nešiojo savo kraujuje, savo širdyje, savo dvasioje...

— Bet kaip tu čia patekai? — domėjos brigadininkas.

— Iš ekskursijos Rusijoje 1939-aisiais metais, manęs neišleido.

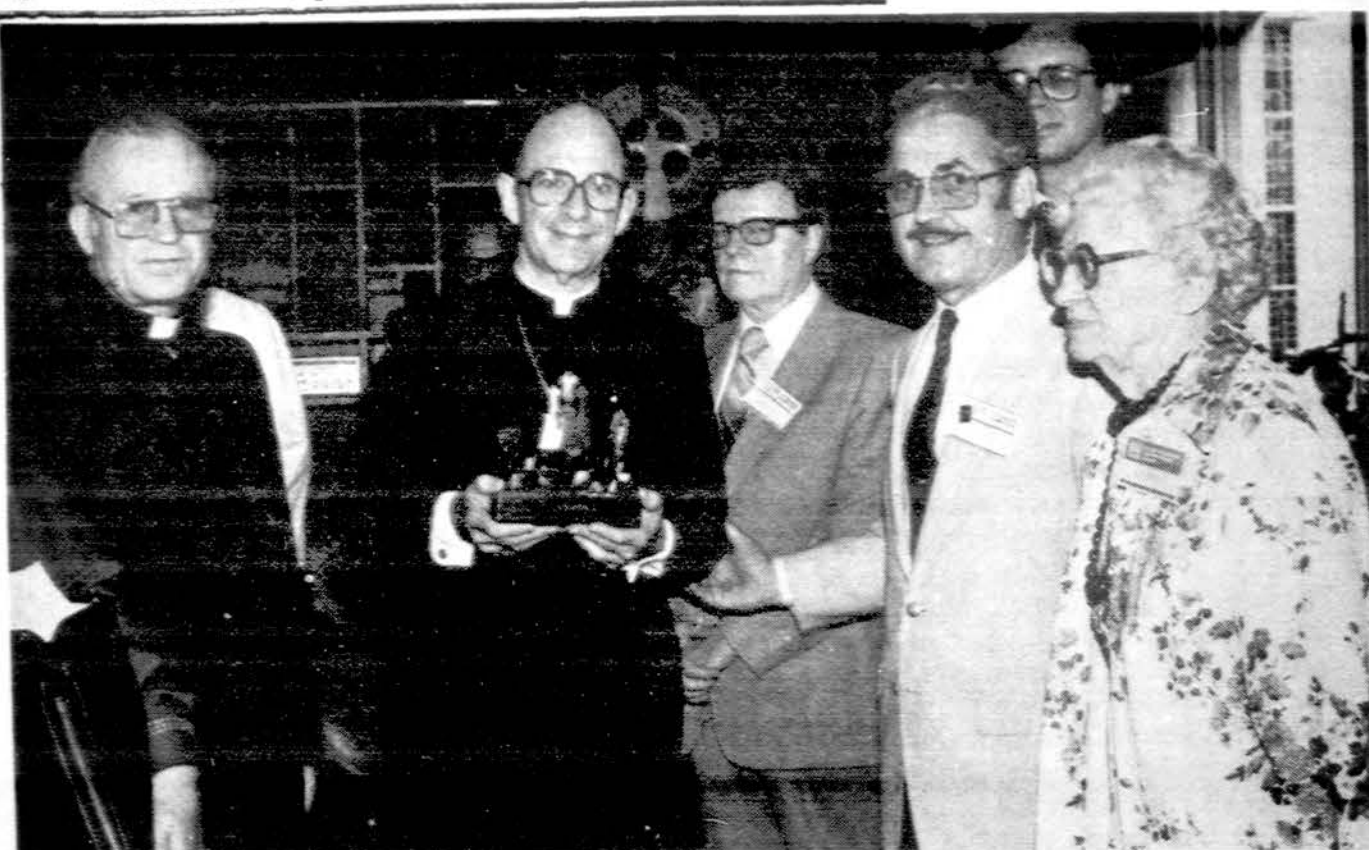
Brigadininkas prasižiojo ir kažką norėjo sakyti, — Nežinau. Aš — ne vieno.

— Jai taip, tavo čia nebūtų atvežę.

— Aš patekau čia ne už tai.

— Tai už ką?

(Bus daugiau)

Po iškilmingų šv. Mišių Pas. Lietuvių dienų proga Quigley South seminarijos bažnyčioje, įteikus kardinolui J. Bernardin dovaną — gintarinę Vilniaus Trijų Kryžių statulėlę. Iš kairės: kun. dr. V.

Rimšelis, kardinolas Joseph Bernardin, dr. P. Kisieliū, dr. A. Razma, Linas Kojelis ir Jozefina Daužvardienė, Lietuvos gen. konsule. Nuotr. Z. Degučio

PAGALBA KOMUNISTŲ KANKINAMIEMS KUNIGAMS

Mieli draugai, V-tojo Jaunimo kongreso dalyviai

Kai žmogus skęsta sunkių laikų nelaimėse, jis tiesia pagalbos prašančią ranką savo draugams ir pažįstamiems. Aš kreipiuosi į Jus dėl dviejų asmenų, būtent, kun. Alfonso Svarinsko, Viduklės parapijos klebono, ir kun. Sigitą Tamkevičiaus, Kybartų parapijos klebono. Jie abu yra Tikinčiųjų teisėms ginti komiteto nariai ir abu šiuo metu kalinami kalėjimuose.

Kun. Alfonsas suimtas 1983 m. sausio 26 d. ir nuteistas gegužės 7 d. kalėti 7 metus ir 3 metus tremties. Kun. Sigitas buvo suimtas gegužės 7 d. ir dabar laukia panašaus likimo. Kun. Alfonsas ir kun. Sigitas pažįstami asmenims. Kreipiuosi į Jus dėl to, kad Jūs esate mano vieninteliai, bet todėl, kad kun. Alfonsas ir kun. Sigitas, nors niekad Jūsų nematę, laiko jus savo draugais. Kadangi jų abiejų lūpos dabar uždytos, tad aš kalbu į Jus jų vardu.

Sunku lietuvių išeivijos jaunimui identifikuotis su Lietuvos Katalikų Bažnyčios kovotojais. Pati Lietuva, atrodo, taip toli, kažkur kitoje Atlanto pusėje. Daugumas dar nėra aplankęs jos, jos niekad nematę, taigi sunku įsivaizduoti, kokia ji yra. O koki bekalbėti apie jos žinomuosius disidentus, kurių Lietuvoje apsilankiusieji dėl gerai suprantamų priežasčių niekad nesutinka ir jų niekad nemato. Petkus, Gajauskas, Sadūnaitė atrodo kaip svetimos asmenybės, nors apie juos esame daug skaitę ir girdę. Kartais kas nors gali pagalvoti, ar tie žmonės tikrai egzistuoja. Tad susipažinkime su kunigais Alfonsu ir Sigitu.

Stambaus, vos ne 6 pėdų aukščio vyro kun. Alfonsas jaunatviška, stipri, dominuojanti laikysena dengia jo 59-rių metų amžių. Jo rankų stambumas ženklinas jo dvasios jėgą. Jo antakiai išreiškia rimtumą, o didelės kovingos akys dega iššaukiančiu pasiryžimu. Kun. Alfonsas yra tikras Kristaus apaštalas ir savo parapijos ganytojas. Jis myli visus žmones, pavyzdžiui, pasiryžimui. Kun. Alfonsas yra tikras Kristaus apaštalas ir savo parapijos ganytojas. Jis myli visus žmones, pavyzdžiui, pasiryžimui. Kun. Alfonsas yra tikras Kristaus apaštalas ir savo parapijos ganytojas. Jis myli visus žmones, pavyzdžiui, pasiryžimui.

tuvoje. Jis drįso viešai dėstyti katekizmą. Tokią pamoką aš mačiau savo akimis. Jis ne kartą yra vedęs masyvines Šiluvos procesijas. Jo idealizmas yra negestantis, o jo pasiryžimas nepalaužiamas. Jo pasisėkimas žmonių tarpe yra legendarinis. Štai viena apie kun. Svarinską girdėta detalė, kuri jam yra labai būdinga. Prieš kurį laiką kun. Svarinskas sužinojo, kad ateistai žada jį nužudyti surodoje automobilio avarijoje. Sekantį sekmadienį jis žengė į sakyklą prieš savo parapičius. Kaip jau ne kartą darę, rėžė aštrią ataką prieš ateistus ir tikinčiųjų kankinimą. Pamokslas gale atskleidė savo parapičiams bedievių planą ir jo artėjantį likimą. Prasė savo parapičių tik vieno, kad jo kūną parvežtų ir palaidotų jų tarpe, Viduklėje. Bažnyčia pravirko. Parapičių įkarštis buvo nesuvaldomas. Po pamokslas visos miestelis ir pamaldūs ir atitolę tikintieji už savo kleboną. Klebonijai jie saugojo dieną ir naktį. Reakcija buvo tokia didelė, kad ateistai išsigando ir susilaikė. Taip kun. Svarinskas išvengė ano likimo. Štai kaip mylėjo žmones kun. Alfonsas. Nenuostabu, kad "Kronikos" atpasakojimas apie kun. Alfonsą suėmimą, neseniai atspausdintas "Drauge", aiškino, kad buvo net kareivių pasiūsta į Viduklę jo planuojamo suėmimo metu sausio mėnesį. Pastarieji turėjo pasitraukti, pamatę parapičių vieningą ryžtą jį ginti. Valdžia buvo priversta sudaryti kitą suėmimo planą. Kun. Alfonsas itin daug jėgų skyrė jaunimui. Jis yra pastovus jaunimo dvasios vadas ir daug su juo yra dirbęs. Jo dėka jaunimo lankymasis bažnyčioje keleriopai padaugėjo. Jis ypač domisi lietuvių jaunimu ir jo veikla išeivijoje.

Kun. Alfonsas yra tiesus, maždaug 5 pėdų 8 inčių ūgio, vidutinio sudėjimo, gerai atrodamas, 45 metų vyras, šiltomis akimis ir tamsiais plaukais, truputį praplikęs kampučiuose. Jo veide dažnai rymo šilta šypsena, žiba balti dantys, iš jo antakių šokinėja linksmos akys. Tai labai mielas ir draugiškas žmogus, vienas iš okupuotos Lietuvos garsiųjų disidentų, kuklus savo didingumu, nereikalaujantis jokio respekto, tačiau labai pamaldus, paslaugus, pasižymintis dideliu rūpestingumu nelaimėms ištiktaisiais, ypač nepalaužiamai yra dirbęs padėti žmonėms, teisiams ir nubaustiems už religinę veiklą. Jis yra didelis jaunimo draugas, yra daug dirbęs su juo ir yra pritraukęs daug jaunimo į bažnyčios darbą. Jis labai domisi lietuviško

Kun. Alf. Svarinskas

jaunimo būkle ir veikla išeivijoje.

Savo charakteriu kun. Sigitas skiriasi nuo kun. Alfonso. Jei kun. Svarinskas yra liūtas, tai kun. Sigitas yra lapė. Jei kun. Svarinskas imponuoja jėga, kun. Tamkevičius lankstumu. Savo lankstumu jis pastoviai suardydamo bedievių planus bandant jį suniekti bei sukompromituoti. Iki ašarojimo juokdavosi iš jų nesėkmių, — toks buvo jo apskurmas pavojaus metu.

Kun. Sigitas žinojo, kad jo dienos suskaičiuotos. Vis dėlto jis be jokio abejonių ryžosi pirmyn, nekreipdamas dėmesio į savo gerovę. Patys įspūdingiausi kun. Sigitą charakterio bruožai: jo linksmumas, jo kietumas, nepalaužiamas optimizmas, jo geležinė valia, jo nervų šaltumas ir išmintis. Kun. Sigitą populiariausias Lietuvoje prilygsta tik kun. Alfonsui. Visur prisirinkdavo minios jo apaštalavimo žodžių pasiklausyti. Praeityje jo areštų ir teismų metu prisirinkdavo masės žmonių jo užstoti.

Bandžiau Jus, mieli draugai, supažindinti su kunigais Sigitu ir Alfonsu, kad žinotumėte, jog jie tikrai yra tokie žmonės, kurie atidavė savo gyvenimą už žmogų ir jo teises, už Kristų, už Lietuvą ir už mus visus. Kun. Sigitas ir kun. Alfonsas yra padėję visai eilei kitų, sėdintį kalėjimuose. Dabar yra mūsų eilė padėti jiems.

Tiek tikinčiųjų, tiek bedievių akys šie du kunigai yra kovojančios Lietuvos Bažnyčios didžiausi simboliai. Jų areštą yra valdžios bandymas ne tik juos likviduoti, bet taip pat suduoti mirtiną smūgį Bažnyčiai Lietuvoje. Tai yra mostas prieš visus lietuvių pasaulį: išeivijoje ir Lietuvoje.

Mielas lietuvi jaunui, už juos verta kovoti, nes kun. Alfonsas ir kun. Sigitas ne tik

kad yra lietuviai katalikai, ne tik kad jie yra daug dirbę su jaunimu, ar kad jie yra Lietuvos jaunimo herojai. Verta už juos kovoti, nes jie yra aukščiausi humanistai. Vargu ar galima išugdyti kilnesnių asmenybių ar asmenybių su aukštesniu idealizmu už juos. Už juos turėtume kovoti, nežiūrint, net kokios tautybės jie bebūtų. Kun. Svarinsko pavardė ne kartą linksniuojama didžiuliuose Amerikos laikraščiuose, žurnaluose bei radijo programose per paskutinius kelis mėnesius. Jis jau be mūsų pastangų yra internacionalinė figūra. Kardinolas Bernardinas, gal pats galintis dvasiškai Amerikoje, stipriai pasisakė kun. Svarinsko reikalu. Tokio lietuviams palankaus klimato gal dar niekad nesame turėję. Mieli draugai, remkite kun. Pūgevičiaus vedamą katalikų Šalpos Fondo darbą išvaduoti

kun. Sigitą ir kun. Alfonsą. Gelbėkite juos taip, kaip jie gelbėjo kitus nuskriaustuosius. Melskimės už juos taip, kaip jie meldėsi už mus, gyvenančius užsienyje. Platinkime Šalpos Fondo atspausdintas atvirutes kun. Svarinsko ir kun. Tomkevičiaus reikalu. Supažindinkime amerikiečių parapijų kunigus bei diecezijų vyskopus su jais. Kelkime jų reikala savo kongresmanams ir senatoriams. Laukiame Jūsų pagalbos! Vienas iš jūsų

ADVOKATŲ DRAUGIA
V. BYLAITIS ir V. BRIZGYS
Darbe valandoms:
Nuo 9 v. ryto iki 5 v. popiet
Šeštadieniai pagal susitarimą
6006 S. Kedzie Avenue
Chicago, IL 60629 Tel. 778-9000

A. A. Adomo Varno paminklo STATYBOS APYSKAITA

Birželio 17 d. įvyko baigiamasis Komiteto posėdis, kuriame buvo patvirtinta išdėtinio Stasio Vanagūno pateiktai piniginė apyskaita: Pajamų gauta — aukų ir už leidinį \$6,614.00, palūkanų — \$402.28. Iš viso — \$7018.28. Išlaidų turėta — paminklas — \$6,100.00, paminklo leidinys — \$408.00 ir visos kitos — \$135.00. Išlaidų iš viso — \$6,643.98. Likusius \$374.30 nutarta paskirti paminklo priežiūrai. Taip pat nutarta likusius leidinius platinti be atlyginimo.

Komitetas reiškia širdingą padėką kan. Vacloviui Zakarauskui, pašventinusi paminklą ir Bilių Pakštui atlikusiam meninę programą. Už šiuos patarnavimus jie atsiskak bet kokio atlyginimo.

Komitetas taria širdingą acū aukų rinkėjams, aukotojams ir skulptoriui Ramojui Mozolaiuskui už menišką ir prasmingą paminklą a. a. prof. Adomui Varnui.

DOMAS ADOMAITIS,
Komiteto Pirmininkas

LIETUVOS BAŽNYČIOS I Telšių vyskupija

TELŠIŲ VYSKUPIJA yra 1-as tomas iš LIETUVOS BAŽNYČIŲ serijos leidžiamų knygų.

Sis leidinys gerai paruoštas, daug nuotraukų vaizduojančių Lietuvos bažnyčias iš šios ir kitos, kas susiję su bažnyčiomis, religiniu gyvenimu.

Knyga didelio formato, 400 psl., kietais viršeliais. Išleido ir spausdino Amerikos Lietuvių Bibliotekos Leidykla (Lithuanian Library Press) Čikagoje. Tekstą surinko Draugo spaustuve. Spaudė Morkūnu 22.50 dol. Užsakymus siųsti:

DRAUGAS, 4545 W. 63rd St.
Chicago, IL 60629

Illinois gyventojai dar prideda \$1.20 valstybės mokesčio.

BRONIUS KVIKIYS

LIETUVOS BAŽNYČIOS

CHURCHES OF LITHUANIA

Telšių vyskupija

LIETUVIŠKA VAISTINĖ J. & J. PHARMACY

2557 W. 69th St. Tel. 776-4363

Vaistai, vitaminai, importuoti kvepalai, gydymo žolės ir t.t. Vaziuojamos kėdės, remantai ir kt. pirkti ar nuomot.

Nemokamai supakuojame dovanas.

Pristatymas nemokamai

ANGELA ir VYTENIS DIRKIAI, savininkai

PASSBOOK SAVINGS...

the best way to save regularly!
High Interest Rates
Paid on Savings
Interest Compounded Daily and Paid Quarterly

see us for HOME financing.

AT OUR LOW RATES
WITH REPUTABLE
PROPERTY COLLATERAL
ESLIC

Mutual Federal Savings and Loan

2212 WEST CERMAK ROAD CHICAGO, ILL. 60608

Peter Kazanavskas, Pres. Tel.: 847-7747

HOURS: Mon.-Tue., Fri., 9-4 Thurs., 9-3 Sat., 9-1

SERVING CHICAGOLAND SINCE 1905

CLASSIFIED ADS

ISNUOMOJAMA — FOR RENT

ISNUOM. 2 1/2 kamb. apstatytas butas, 65-tos ir Talman apyl. 160 dol. mėn. Skambint 434-7894.

Isnuom. Union Pier, Mich., nuo liepos 17 d. iki rugsėjo 3 d. butas — (2 lovos), virtuvė, Dušas. Chicagoje skambint tel. 737-2847.

MISCELLANEOUS

10 — 20 — 30% pigiau mokėsite už apdraudą nuo ugnies ir automobilio pas mus.

FRANK ZAPOLIS
3208 1/2 West 95th Street
Telef. GA 4-8654

TELEVIZIJOS

Spalvotos ir paprastos. Radijai. Stereo ir Oro Vėsintuvai.

Pardavimas ir Taisymas

MIGLINAS TV

3346 W. 69 St., tel. 776-1486

MOVING

SERENAS perkrausto baldus ir kitus daiktus. Ir iš toli miesto leidimai ir pilna apdrauda.

Priimame MASTER CHARGE ir VISA

Telef. — WA 5-8063

A. VILIMAS MOVING

Apdraustas perkraustymas

[vairių atstumų]

Tel. 376-1882 arba 376-5996

SIUNTINIAI I LIETUVĄ

ir kitus kraštus

NEDAS, 4059 Archer Avenue, Chicago, IL 60632, tel. 927-5990

Master Plumbing

Licensed, Bonded, Insured

Nauji darbai ir pataisyimai. Virtuvės ir vonios kabinetai. Keramikos plytelės. Karšto vandens tankai. Flood control. Užsikimšę vamzdžiai išvalomi elektra. Palikite pavarę ir telefoną — lietuviškai.

SERAPINAS — Tel. 636-2960

VALOME

KILMUS IR BALDUS

Plauname ir vaskuojame visų rūšių grindis.

BUBNYS

Tel. — RE 7-5168

NAMŲ APSITVARKYME

Ruošiatės ką perstatyti, pakeisti, atnaujinti. Garazą, Viduje ar iš lauko namo. Rūpinatės? Visuomet čia Jums su patyrimu, už prieinamą kainą, padė, skambinant po 6-05 val. vakaro.

Telef. — 476-3950

With Liberty & Justice

Amerikiečių premijuota PAULIAUS LEONO knyga, kurioje atviri ir drąsiai nagrinėja šio krašto negeroves bei pavojus ir tiesia kelius į saugų visų gerbūrį. Kaina kietais viršeliais \$5.95, minkštais — \$3.95. Knyga gaunama ir Drauge

MALE & FEMALE HELP

HORTICULTURAL TRAINEE

Major Loop business seeks bright, aggressive personnel to maintain interior foliage plants. Full time position with on the job training. Horticultural background preferred. Must be reliable self starter with steady work record. High school graduate a must. Good company benefits. Must speak English.

Apply in person only!

10 A.M. and 3 P.M. at:

203 N. Wabash

Room 800

REIKALINGA MOTERIS

Reikalinga auklė, kalbanti lietuviškai, prižiūrėti mažą vaiką. Skambint po 7 val. vakaro tel. 861-1022.

IESKO DARBO

Išsilavinusi moteris gali prižiūrėti ligonį arba senelius pilną laiką Chicagoje ar apylinkėse, Indianoje ar Wisconsin. Rašykite adr. Draugas, Adv. 5767, 4545 W. 63rd Street, Chicago, Ill. 60629.

PARDAVIMUI

Lietuvių Tautinėse kapinėse parduodama vieta dviem kapams (greta). 550 dol. arba geriausias pasiūlymas. Skambint po 3 val. popiet telef. — 842-4095.

REAL ESTATE

ATDARI APŽIŪRĖJIMUI

Sekmadienį nuo 1 iki 4 popiet

6740 West 63rd Street

Naujesnis 3-jų butų po 6 1/2 kamb. 3 dideli "king size" miegamieji, 1 1/2 vonios. Plius 2-jų miegamųjų "garden apartment". Atskiri šildymai. Aukštos nuomos. Skambinkit dabar.

O'BRIEN FAMILY REALTY

3430 West 63rd Street

TEL. — 434-7100

PAIKIMAS — Namas su pajamomis ir atskiru 30 p. sklypu šalia. Garfield Ridge apyl. Archer ir Harlem Ave.

Skambint po 6 val. vak. telefonu — 586-7684 arba 586-6121.

Grazus mūrinis — 5 kamb. 2 mieg. Aukšta pastogė. Rūsų. Garazas. 30 p. sklypas. 71 ir Francisco, Nebrankas.

2-jų butų medinis — 5 ir 4 kamb. Didelė pastogė. 1 maš. garazas. Arti mokyklų Brighton Parke. \$35,000. Mažas įmokėjimas. Savininko paskola.

SIMAITIS REALTY

Insurance — Income Tax

2951 W. 63rd Street

Tel. — 436-7878

BUTŲ NUOMAVIMAS

Draudimas — Valdymas

Namų pirkimas — Pardavimas

INCOME TAX

Notarintas — Vertimas

BELL REALTORS

J. BACEVICIUS

6529 S. Kedzie Ave. — 778-2238

M. A. ŠIMKUS

INCOME TAX SERVICE

NOTARY PUBLIC

4259 S. Maplewood, tel. 254-745

Taip pat daromi Vertimai, Giminių iškviatimai, pildomi Pilietybės Prašymai ir kitokie blankai.

Apsimoka skelbtis dien. DRAUGE, nes jis plačiausiai skaitomas lietuvių dienraštis, gi skelbimų kainos yra vi.

siems prieinamos.

Hamiltono Vyskupo Valančiaus šeštadieninės mokyklos mokiniai. Nuotr. M. Borusienė

ALRK FEDERACIJOS TARYBOS SUAŽIAVIMO PASISAKYMAI

Amerikos Lietuvių Romos Katalikų federacijos tarybos suvažiavimas, įvykęs 1983 m. birželio 4–5 dienomis Nekalto Prasidėjimo lietuvių parapijos bažnyčioje ir salėje, Chicago, Illinois, nutarė pasisakyti savo pareikšimais Lietuvos, lietuvių tautos ir Amerikos lietuvių katalikų visuomenės reikalais:

1. Jei galėtume prabilti tiesiog i Lietuvos tikinčiuosius šį akimirksnį, mūsų žodis būtų toks:

Mes suprantame Jūsų žiauriai tragišką nedalią sovietinės okupacijos replės. Visas pasaulis gėrisi pavergtos lietuvių tautos nepalūžtama kova su komunistiniu ateizmu ir sovietiniu pavergimu. "Lietuvos Katalikų Bažnyčios Kronikos" skelbiami duomenys apie Jūsų gyvenimo tikrovę ir apie Jūsų nuostabiai ryžtingą laikyseną didžios grėsmės aki-vaizdoje yra ryškiausias liudijimas apie lietuvių tautos gyvastinę apsisprendimą išsaugoti savo dvasines vertybes iki laisvės rytojaus. Amerikos lietuviai per Lietuvių Katalikų religinę šalpą ir kitas institucijas bei organizacijas nuolat rūpinasi ir rūpinis, kad Jūsų kančios ir Jūsų gilus tikėjimas būtų žinomi pasauliniuose forumuose, kad pasaulio opinija priverstų okupantą nutraukti prievartos veiksmus. Lietuva garbėja tikintįsiais lietuviais, kurie už savo tikėjimą nebijo ir didžiųjų kančių. Mūsų maldos lydi ir lydės Jūsų šviesiausius troškimus.

2. Suvažiavimas, išklauses kun. Kazimiero Pugevičiaus pranešimą apie Lietuvių Katalikų religinės šalpos, Informacijos centro bei Kunigų Vienybės atliekamą didžiulį darbą, teikiant visokeriopą paramą persekiojamai Lietuvos vos Bažnyčiai ir tikintiesiems, nuosirdžiai dėkoja kun. Pugevičiui ir jo talkininkams už jų darbą ir pasisventinimą informuoti laisvąjį pasaulį apie padėtį pavergtoje Tėvynėje, ginant Lietuvos tikinčiųjų teises per plačią skleidžiamą "Lietuvos Katalikų Bažnyčios Kroniką" ir kitokią informacinę medžiagą.

3. Reikšdamas pagarbą visiems Lietuvos ir žmogaus teisių gynėjams ir dėl to nukentėjusiems Tėvynėje, suvažiavimas prašo centro valdybą pasiūlyti Kunigų Vienybės paskelbti Lietuvos Kankinių dieną, kuri kasmet būtų minima tą patį sekmadienį visose Amerikos lietuvių bažnyčiose ir sudarytų galimybę bendrai visų tikinčiųjų maldai už visus Lietuvos kankinius, jau mirusius ir

tebeknėnčius persekiojimą.

4. Suvažiavimas prašo ir pveda federacijos centro valdybai kreiptis i visus JAV lietuvių katalikus per parapijų klebonus, organizacijas, spaudą ir radiją švento Kazimiero mirties 500 metų sukakties minėjimo reikalui, kad sukakties proga būtų organizuojamos maldos dienos šv. Kazimiero garbei ir kur galima vietos vyskupijų katedrose rengti iškilmingus minėjimus; stengtis, kad jaunimo stovyklose ir katalikų organizacijų suvažiavimų programose būtų pravedami šv. Kazimiero jubiliejiniai metai. Suvažiavimas reiškia padėką šv. Kazimiero sukakties minėjimo komitetui už iki šiol atliktus darbus, linkėdamas geriausios sėkmės jų įvykdyme 1984 metais ir Romoje, ir Toronte, ir Jungtinės Amerikos Valstybėse, ir visame pasaulyje. Suvažiavimas džiaugiasi, kad šios reikšmingos sukakties minėjimui atitinkamai ruošiasi tikintieji Lietuvoje, kad jos proga tikimasi ir laisvajame pasaulyje esančių lietuvių vyskupų jungtinio laiško.

5. Suvažiavimas didžiai vertina Lietuviškos Parapijos komiteto veiklą, kurios apimtyje išryškinta lietuvių katalikų parapijos reikšmė lietuvių tautos dukterų ir sūnų tapatybei stiprinti ir savo religijai išlaikyti gyvastingą jėgą, įprasminant visą dvasines vertybes. Suvažiavimas tiki, kad Lietuviškos Parapijos metų minėjimas paskatins tvirtesni lietuvių pasiryžimą išlaikyti ankstesniųjų kartų sukurtas institucijas.

6. Suvažiavimas sveikina Lietuvos vyčius, šiemet mininčius savo gyvavimo 70 metų sukaktį. Lietuvos Vyčiai yra viena svarbiųjų patvariųjų organizacijų, einančių išvien su L. K. federacija pagrindiniuose darbuose. L. K. federacija linki L. Vyčiams ir toliau sėkmingai vykdyti gyvenime savo himno žodžius: Ei, Vyčiai, gyvenat Tautai ir Bažnyčiai.

7. Suvažiavimas pritaria centro valdybos pastangoms atgaivinti anksčiau veikusių federacijos skyrius. Bent didesnėse vietovėse, kur veikia lietuvių parapijos ar misijos, turėtų veikti ir federacijos skyriai ar juos atstoti galinčios parapijų tarybos.

8. Suvažiavimas džiaugiasi Amerikos lietuvių katalikų spauda, jos atliekama misija ir jautama atsakomybė už savo žodį, dėkoja jos leidėjams, darbdėsioms redakcijoms ir bendradarbiams, pakartodamas federacijos kvietimą plačiai visuomenei remti savą

ją spaudą, kad ji galėtų atspindėti mūsų gyvenimą, kad ji ugdytų lietuviškai krikščionišką sąmoningumą. Suvažiavimas kreipia visuomenės dėmesį i reikalą labiau sudominti savo jaunuomenę, kad jai daugiau rūpėtų lietuviškoji spauda. Federacijos valdyba prašoma panagrinėti siūlymus dėl reguliaraus anglų kalba leidinio, kuris supažindintų ne tik lietuvių kilmės, bet ir visus amerikiečius su lietuvių tautos siekimais, kuris būtų lietuviško susipratimo ugdymo visuose anglų kalbos kraštuose gyvenančiuose lietuviuose.

9. Gerai suprasdamas lietuviškos šeimos reikšmę ir vaidmenį tautos gyvenime, suvažiavimas kviečia lietuvių visuomenę saugoti lietuviškos krikščioniškos šeimos nesuardinimą, padėti i vargą patenkančioms šeimoms, o jaunais šeimais kviečia atsimentti popiežiaus Jono Pauliaus II šiemet Lietuvos vyskupams tartus žodžius: "reikia įtikinti jaunus tėvus, kad jie kilniaisirdžiai priimtų vaikus kaip Dievo dovaną". Visų išeivijoj lietuvių uždavinys yra išugdyti kuo daugiau pilnutinių asmenybų, kurios praturtintų pasaulį ir skelbtų savo darbais ir gyvenimu lietuvių tautos teisę gyventi laisvai ir nepriklausomai.

10. Turėdamas dėmesyje būtinus įsipareigojimus persekiojamai Bažnyčiai Lietuvoje, suvažiavimas prašo centro valdybą paruošti planą sutelkti kiek galima didesnius ypatingiems atsargoms ypatingiems reikalams paremti. Tarp siūlymų yra: i. įsivesti meninį federacijos darbų rėmėjo metinį mokestį, išrinkti per skyrius ar kitus organizacinius vienetus, ir 2. prašyti lietuvių katalikų parapijų ir misijų vadovus vieną kartą metuose leisti savo bažnyčiose rinkliavas šiam tikslui.

11. Suvažiavimas kviečia lietuvių katalikų visuomenę tęsti maldos ir veiklos vąj, kad arkivyskupas Jurgis Matulaitis greičiau susilauktų Bažnyčios pripažinimo jos palaimintu. Drauge mūsų religinės institucijos prašomos dažniau rengti viešą lietuviams įprastinių religinių papročių manifestaciją, pavyzdžiui Šiluvos atlaidų procesijas.

12. Suvažiavimas teigiamai vertina Lietuvių Bibliotekos leidyklos užmojų išleisti istorinės vertės knygų seriją "Lietuvos vyskupijos" ir nuosirdžiai dėkoja jų redaktoriui Broniui Kvikiui už jo pasiryžimą savo rūpesčių ir net me-

džiaginiais ištekliais šį projektą vykdyti.

Drauge suvažiavimas reiškia viltį, kad lietuvių visuomenė šį darbą rems prenumerate ir finansine talka.

13. Suvažiavimas prašo L. K. federacijos vadovybę ir rekomenduoją visoms i federaciją įeinančioms organizacijoms 1983 m. sausio 13 d. Europos parlamento rezoliuciją "Dėl padėties Estijoje, Latvijoje ir Lietuvoje", perduoti artimoms religinėms ir kultūrinėms organizacijoms įvairiose pasaulio valstybėse, siekiant supažindinti tų kraštų visuomenę su Pabaltijo valstybių pavergimo ir jų suvereniteto atkūrimo pastangų byla, kad ateityje Lietuvos pavergimo ir pagrindinių laisvų pažeidimo nežinančios tolimų kraštų vyriausybės — Jungtinių Tautų nariai — palaikytų Lietuvos laisvės bylą.

14. Suvažiavimas įgalioja centro valdybą jo vardu pasveikinti arkivyskupus Karolį Salatką, Paulių Marcinuką ir Joną Bulaitį, vyskopus Vincentą Brizgį ir Antaną Deksnį ir Bažnyčios Viešųjų Reikalų Tarybos psekretorių prelata Audrį J. Bačkį, pareiškiant jiems padėką u visas jų pastangas lietuvių tautos labui ir

linkint jiems ir jų darbams gausios Dievo palaimos.

15. Suvažiavimas dėkoja prelatui Damasui Mozeriui ir jo vadovaujamoje parapijoje veikiančiai Lietuvos Vyčių 36-tai kuopai už globą ir patarimus pamaldų ir posėdžių metu. Suvažiavimas reiškia padėką Vyskupui Vincentui Brizgiui už atsilankymą i posėdžius, aktyvų juse dalyvavimą ir už atnašautas sekmadienio šv. Mišias drauge su keturiais kunigais. Suvažiavimas taip pat dėkoja kun. Kazimieriui Pugevičiui, Lietuvių Katalikų religinės šalpos vedėjui, už prasmingą pamokslą apie mūsų visų pareigas persekiojamai Bažnyčiai ir visiems žmogaus pagrindinių teisių gynėjams Lietuvoje.

16. Suvažiavimas dėkoja centro valdybai už atliktus darbus ir linki naujai išrinktajai gražiausios sėkmės, jungiant ir derinant federacijai priklausančių organizacijų ir institucijų veiklą, kurios svarbieji uždaviniai šiuo metu yra katalikų pasauliečių apšalavimas, aktyvus dalyvavimas Jungtinių Valstybių religiniame, pilietiniame ir visuomeniniame gyvenime, nuolatinis įsijungimas i Amerikos lietuvių pastangas Lietuvos vals-

DRAUGAS, penktadienis, 1983 m. liepos mėn. 8 d.

MŪSŲ KOLONIJOSE Hot Springs, Ark.

DARIAUS — GIRĖNO
MINĖJIMAS

LB-nės Hot Springs apylin-

tybės suverenumo vykdymui atstatyti ir lietuvių išeivijoje išlaikyti.

Amerikos Lietuvių Romos Katalikų Federacijos Tarybos Suvažiavimo Prezidiumas

Antanas J. Rudis,
dr. Juozas J. Jerome,
Jonas Paukštis.

Sekretoriatas
Grasilija Meiluvienė,
Grasilda Reinytė

Rezoliucijų komisija
Juozas B. Laučka,
kun. Viktoras Dubušis,
Marija Rudienė ir
adv. Rimas Domanskis

kės valdyba š. m. liepos mėn. 17 d., sekmadienį, rengia Dariaus ir Girėno 50 metų didvyriško skrydžio per Atlantą su kakties minėjimą.

Minėjimas prasidės pamaldomis vienuolyno koplyčioje įprastu laiku. Tuojau po pamaldų vienuolyno salėje akademine dalis. Akademine dalį ir programą atliks vietinės jėgos.

Po minėjimo kavutė su užkandžiais. Įėjimas laisvas, išskyrus auką už salę. Mūsų laikų ruožtingas žygis ir tragiška mirtis niekad neįdils iš mūsų prisiminimų, todėl šią sukaktį minėkim visi ir gausiai dalyvauskim.

L. B-nės valdyba

Reikia žinoti, ką atsiminti ir ką užmiršti, nes perkrauta atmintis užmirš ir reikalingiausias reikalus. Taip yra su žmonėmis, kurie išsiblaškę.

Rolland

Mūsų mielai sesei

A. + A. JURATEI JAKAITIENEI
taip netikėtai mirus,

vyrą MODESTĄ, vaikus VILIJĄ, VIKTORĄ ir PAULIŲ bei visus ARTIMUOSIUS giliai užjaučiame ir kartu liūdime.

AUSROS VARTŲ TUNTAS

EUDEIKIS

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

DOVYDAS P. GAIDAS ir GERALDAS F. DAIMID

TRYNS MODERNIŠKOS KOPLYČIOS

4330-34 So. California Avenue

Telefonai LA 3-0440 ir LA 3-9852

4605-07 South Hermitage Avenue

Telefonas — Yards 7-1741-2

PETKUS

MARQUETTE FUNERAL HOME

TĖVAS IR SŪNUS

2533 West 71 St., Chicago — 476-2345

1410 So. 50th Av., Cicero — 863-2108

STEPONAS C. LACK ir SŪNOS

LACKAWICZ

Laidotuvių Direktorai

2424 West 69 Street — Tel. RE 7-1213

11028 Southwest Hwy., Palos Hills, Illinois

Tel. — 974-4410

BIELIONAS

Laidotuvių Koplyčia

4348 So. California Avenue

Tel. — 523-3572

VASAITIS-BUTKUS

Laidotuvių Direktorai

1446 South 50 Avenue

Cicero, Illinois

Telefonas — 652-1003

A. + A. RŪTA STAUSKIENĖ

Gyveno Chicago, Ill., Gage Parko apylinkėje.

Mirė 1983 m. liepos 4 d., 6 val. ryto, sulaukus 72 m.

Gimė Lietuvoje, Kaune. Amerikoje išgyveno 32 m.

Priklausė Šaulių sąjungai.

Gedulingos šv. Mišios už jos sielą bus atnašaujamos Tėvų Jėzuitų koplyčioje liepos 9 d., šeštadienį, 10-tą valandą ryto.

Nuosirdžiai kviečiame visus: gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti pamaldose.

Nuliūdę: Dukros Gražina ir Nemira Stauskas, anūkai Loretta, Manny ir Robert Martinez.

Korp! Giedra narei

A. + A. Onai Petravičiūtei-Pankienei

mirus, sūnui TOMUI su šeima, dukteriai LILIJANAI BIRTKOWSKY su šeima, pusseserei VIKTORIJAI ORENTIENEI su šeima, kun. ANTANUI SABALIAUSKUI ir giminėms Lietuvoje reiškiamame nuosirdžiai užuojautą ir drauge liūdime.

Korp! Giedra visuomenininkės ir kultūrininkės

A. + A.

JURATEI JAKAITIENEI mirus,
jos vyrą Modestą ir šeimą nuosirdžiai užjaučiame ir kartu liūdime.

PETRAS ABROMAITIS BIRUTĖ NAVICKIENĖ
KAZYS LAUKAITIS JUOZAS SULAITIS

A. + A.

ADOMUI ŪSELIUI mirus,

jo žmonai ONAI, dukrai ALDONAI PAVILIONIENEI, anūkams RITUI ir DARIUI reiškiamame nuosirdžiai užuojautą.

B. KRIPKAUSKIENĖ
LAIMA ir DR. PETRAS ŽEMAIČIAI

LIEUVOS BAŽNYČIOS II Vilkauskio vyskupija

II tome aprašyta ir iliustruota Vilkauskio vyskupijos bažnyčios ir koplyčios, jungiant dalį Lomžos vyskupijos; aprašomi vyskupai, valdytojai, kunigai...

Ypatingas dėmesys skirtas iliustracijai veikalo daliai. Dauguma bažnyčių bei religinių paminklų nuotraukų čia skelbiamos pirmą kartą. Architektūrinių ypatybių aprašymai dr. Jurgio Gimbuto. Puošnus ir gerai paruoštas leidinys: 480 psl., kietais viršeliais. Išleido ir spaudai paruošė Amerikos Lietuvių Bibliotekos Leidykla (Lithuanian Library Press) Chicagoje. Spaudė Morkūno spaustuve. Kaina su persiuntimu 25 dol. Užsakymus siųsti:

DRAUGAS, 4545 W. 63rd St.
Chicago, IL 60629

Illinois gyventojai dar pridėda \$1.38 valstybinį mokestį

BRONIUS KVIKIYS

LIEUVOS BAŽNYČIOS
CHURCHES OF LITHUANIA

Vilkauskio vyskupija

APLINK MUS

× Vytautas Bukevičius, Australijos Lietuvių Bendruomenės krašto valdybos pirmininkas ir PLB seimo atstovas, atlikęs pareigas seime, aplankė kultūrinis renginys, lanko savo gimines ir pažįstamus. Jis jau antrą kartą apsilankė "Draugo" redakcijoje ir painformavo apie lietuvių veiklą Sidnėjyje ir visoje Australijoje. Seimu yra patenkintas, ypač pastangomis siekti visų veiksmų vienybės lietuviškame darbe.

× Leopoldas Stankevičius, Argentinos Organizacijų ir spaudos tarybos pirmininkas ir PLB seimo atstovas, atlikęs pareigas seime, aplankė Lietuvių dienų kultūrinis renginys, opera, Dainų šventę, šiuo metu lanko Chicago žymesnes institucijas — amerikiečių ir lietuvių. Apisitojos dr. P. Kisieliaus šeimoje. Jis, lydimas dr. Petro Kisieliaus, aplankė "Draugą", pasikalbėjo su redaktorais, painformavo apie Argentinos lietuvių veiklą ir siekimus. L. Stankevičius su kai kuriais Argentinos atstovais dar žada aplankyti ir kitas lietuvių gyvenvietes.

× Mokytojų studijų savaitės, kuri bus rugpjūčio 14-21 dienomis Dainavoje, atsisveikinimo vakare dainuos Detroito moteriškas vokalinis kvartetas, vadovaujamas St. Slizio. Savaitę registruotis pas J. Masilionį, 4632 S. Keating Ave., Chicago, Illinois 60632, tel. 312-585-2629.

× Ses. Agnesinė, iki šiol buvusi Šv. Kazimiero seserų vienuolijos generalinė sekretorė, "Draugo" bendradarbių ir De Paul universiteto profesorė, perrinkta toms pačioms pareigoms dar penkeriems metams.

× Sol. Mečys Razgaitis iš Brooklyno, N. Y., lankėsi Lietuvių dienų renginiuose Chicagoje. Apisitojos pas savo brolių Bridgeporte. Mečys Razgaitis Brooklyne dalyvauja ne tik muzikinėje srityje, bet taip pat ir visuomeninėje. Jis visuomet dalyvauja politinėse demonstracijose prieš bolševikų kėslus. Muzikoje jis yra sukūręs apie 150 kūrinių patriotinių, kariškų. Vasario 16 ir birželinių tremimų progai. Jis taip pat pritaria ir žodžius. Sol. M. Razgaitis lankėsi "Draugo" redakcijoje ir painformavo apie savo veiklą.

× Brighton Parko Lietuvių Namų savininkų draugija rengia gegužinę "Pikniką Saulių namų salėje, 2417 W. Pope John Paul II Dr., liepos 17 d. 12 val. dieną. Bus gera muzika, gardus maistas su atsisveikinimais. Visus namų savininkus su svečiais, prašom skaitlingai dalyvauti.

Draugijos Valdyba (pr.).

× Albinas Kurkulis, akcijų brokeris, dirbęs su Rodman & Bradshaw, Inc., patarnauja akcijų bonų, fondų bei kitų vertybių pirkime ir pardavime. Susidomėję skambinkite 977-7916. (sk.).

× Danutė ir Pranutė Skukauskaitės, Elena Namikienė, Jūratė Uleckienė, Juozas Prišas, gyv. Toronto, Kanada, dalyvavo PLB dienų šventės įvairiuose renginiuose. Jie aplankė ir "Draugą", įsigydami naujaušį leidinį.

× Zeferinas Juknevičius, ilgametis Argentinos lietuvių veikėjas, Lietuvai išlaisvinti centro pirmininkas, spaudos darbininkas, dalyvavo PLB seime ir visuose Lietuvių dienų renginiuose. Jis aplankė "Draugą" redakciją, pasikalbėjo spaudos reikalais ir painformavo apie Argentinos lietuvių veiklą. Jis turėjo pasitarimą su Marijonu vienuolijos provincijolu kun. V. Rimšeliu dėl "Arkivyskupo Jurgio Matulaičio" knygos ispaniškų laidos. Iš lietuvių kalbos jis jau yra išvertęs visą dr. A. Kučo parašytą knygą. dabar baigia ją suredaguoti ir pritaikyti ispaniškai kalbantiems skaitytojams.

× Vanda Kralikauskienė, rašytoja Juozo Kraliausko žmona, iš Toronto lankėsi Lietuvių dienų renginiuose. Buvo apsisitėjusi savo sesers šeimoje. Ta proga ji aplankė "Draugą" redakciją ir administraciją, painformavo apie savo vyro naujos knygos leidimo eigą ir atvežė savo pačios parašytą ir labai gražiai išleistą poezijos rinkinį, kuris bus platinamas ir "Draugo".

× Bronius Stašionis, gyv. Australijoje, kaip atstovas dalyvavo PLB seime Chicagoje. Jis lankėsi "Draugo", susipažino su spaudstuvės nauja darbo technika ir administracijos darbais. B. Stašionis 1949 m. iš Hanau stovyklos išvyko su šeima į Australiją ir ten įsijungė į lietuvišką veiklą: buvo savaitgalio mokyklos mokytojas, ALB krašto tarybos narys, Lietuvių namų valdybos pirmininkas, Sydnejaus Lietuvių klubo vedėjas, ALB krašto Garbės teismo narys ir australų oficialiai pripažintas kaip Justice of Peace. 24 metus buvo "Mūsų Pastogės" savitrašio administratorius, tą darbą atlikęs laisvalaikio. B. Stašionis Chicagoje susitiko daug buvusių draugų. Namų grįš liepos pabaigoje.

× Atsparumo ligoms stiprinimas — gydytojo pranešimas ir kultūrinė programa Sodybos pažmonyje šį sekmadienį nuo 2 val. popiet. Užkandis. Visi laukiami.

× I Prano Domšaičio paveikslų parodą maloniai jus kviečia atsilankyti Lietuvių dailiojo meno institutas — Lietuvių fondo menui globoti sekcija. Paroda įvyksta Chicago "Galerijoje", 226 W. Superior St., Chicago, IL 60610 (antras aukštas) nuo birželio mėn. 21 d. iki liepos mėn. 9 d. Lankymo valandos: kasdien nuo 10 v. r. iki 4:30 v. d. Sekmadieniai paroda uždaryta. Gera proga visiems, bet ypač į Chicago atsilankiusiems svečiams aplankyti šio neeilinio menininko parodą ir įsigyti jo paveikslų. (Sąlygoms pasikeitęs, dail. A. Valeškos studijoje paroda neįvyks.) (pr.).

PLB seimo garbės svečiai. Iš kairės: dr. Antanas Razma, Lietuvos generalinė konsulė Josefa Dauzvardienė, vysk. Vincentas Brizgas ir dr. Petras Kisieličius. Nuotr. J. Tamulaitis.

PASAULIO LIETUVIŲ JAUNIMO KONGRESAS

Gausiai susirinko lietuviškas jaunimas į savo penktą Pasaulio lietuvių jaunimo kongresą. Jį atidarė pirmininkė R. Kemežaitė. Scenoje buvo išrikiuota 16 vėliavų iš kraštų, iš kurių atvykę jaunimo delegatai. Nuskambėjo JAV ir Lietuvos himnai, akompanuojant A. Eitutei. PLJ s-gos pirm. G. Aukštuolis pasveikino suvažiavusius ir priminė, kad kongreso uždavinys bus įsijauti į savo kilmę ir apibrėžti savo uždavinius.

P. L. Bendruomenės pirm. V. Kamantas savo sveikinimo kalboje atkreipė dėmesį, kad naujoje PLB-nės valdyboje yra veikėjai, dirbę su jaunimu. M. Drungas — ateina iš jaunimo, Alg. Gečys — daug dirbęs su jaunimu, B. Jasaitienė dirba lietuvių švietime, M. Lenkauskienė — aktyvi jaunimo kongresuose, R. Kudukis — pasižymėjo politinėje veikloje, T. Remekis — vienas iš "Lituano" redaktorių. Prašė aktyviai remti steigiamą lituanistikos katedrą universitete, kur čia esame susirinkę.

V. Abariūtė, kongreso rengimo komiteto pirmininkė, pa-

× A. a. Lidija Skiptienė po sunkios ligos mirė liepos 2 d. Chicagoje. Palaidota liepos 6 d. Lietuvių Tautinėse kapinėse šalia savo vyro a. a. Rapolo Skiptio. Dėl ilgojo savaitgalio nebuvo įmanoma pranešti spaudoje.

× Trys mediciniškos nuodėmės — 617 Alvido radio paškaita šį sekmadienį 9:15 val. r. Sofijos Bartkūnienės radio šeimos valandos metu.

× J. Vembrė, teisininkas, visuomenininkas, iš So. Bostono buvo atvykęs į PLB seimą, aplankė savo buvusius draugus ir pažįstamus. Jis taip pat aplankė "Draugą", pasidalino savo išpildžiais ir įsigijo naujaušį leidinį. Teisininkas J. Vembrė buvo apsisitojęs pas A. Rūgytę.

× Sekmadienį, liepos 10 d., 12 val. Šv. Kazimiero seserų vienuolijos rėmėjai rengia gegužinę — "Aloha Hawaiian Summerfest" vienuolyno sode. Kviečia visus dalyvauti, pasinaudoti lietuviškais valgiais, praleisti laiką geroje nuotaikoje, paremti seselių darbus ir susitikti su savo pažįstamais. Gegužinė bus turtinga. Kas joje apsilankys, tikrai nesigailės.

× Patikslinimas. "I Lituani" operatorius išleistoje programoje aukotojų sąrašą yra padarę korektūros klaidą, kad 1000 dol. auoko Vena ir Aleksas Lauraičiai. Turėjo būti: 1000 dol. auoko American Travel Service Bureau, kurio savininkai yra Walter Rask - Rasčiauskas ir Aleksas Lauraitis. (pr.).

jaunimo kongresų pirmininkais: I — A. Zaparecku, II — R. Sakadolskiu, III — kun. A. Saulaičiu, IV — A. Šmitu, kuris įteikė plakutką. Juo oficialiai kongresas atidaromas. Supažindinta su buvusiu Jaunimo s-gos valdybų pirmininkais: A. Saulaičiu, G. Juozapavičiumi, G. Aukštuoliu.

Paskaita buvo "Jaunimas su kovojančia tauta — prieš kokius uždavinius mes stovime". Kalbėjo Vacys Kęstutis Slotkus iš Kolumbijos. Jis pabrėžė, kad esame bendra lietuviška šeima, su nerimu žvelgiamė į Lietuvos ateitį. Esame lietuvi ir to nepakeisime nei mes, nei mūsų vaikai. Iš tėvų paveldime lobį, kurio gali pavydėti kitų tautų jaunimas. Meilė Lietuvai negali būti mums įskiepyta baimė ir prievarta, o mūsų tėvų pavyzdžiu. Lietuvoje jaunimas verčiamas jausti ir galvoti ne taip, kaip nori. Tas sukelia neapykantą okupantui, net jaučiamas nepakantumas užsienio jaunimui, nepadedančiam siekti laisvės.

Neatsisakydami lietuviškos laikymo pastangų, turime stiprinti politinę veiklą. Pagrindinis elementas išsivijoje — lietuviška šeima. Ji turi padėti mums jaugti ir lietuvišką bendruomenę. Suprasdami dabartį, lengviau galėsime išlikti su kovojančia tauta. Lietuva gyva, nors okupantas stengiasi naikinti, kas jam nepatinka, bet tai jam nepasiseks. Tą liudija 15 pogrindžio laikraščių. Platinime pogrindžio spaudą ir padėkime tiems, kurie ją skleidžia. Supažindinkime jaunimą su pogrindžio spauda mokyklose, stovyklose. Baigė Sibiro tremtinių poezijos dviemis posmais, reiškančiais laisvės ilgesį.

Rasa Lukoševičiūtė iš Kanados išryškino, prieš kokius uždavinius mes stovime. Skatino kelti Lietuvos vardą savo gyvenamame krašte demonstracijomis, rašiniiais kitataučių spaudoje, dalyvauti politinėse institucijose.

Reikia rūpintis lietuvių kultūrinį gyvenimą: organizuoti kursus, sudaryti sąlygas rašyto-

Leopoldas Stankevičius, Argentinos lietuvių atstovas, daro PL seime pranešimą apie Argentinos lietuvių veiklą. Nuotr. J. Tamulaitis.

minėjo pavardes ypač naujai nueistų ar suimtų — kun. A. Svarinsko, J. Sadūno, kun. S. Tamkevičiaus. "Jų neužmirškite. Jie mūsų svečiai".

G. Damušytė perskaitė iš Lietuvos gautą sveikinimą, kur pabrėžiama, kad visus riša karšta Lietuvos meilė. Jaučiame jūsų mintis, džiaugiamės Jūsų darbais. Jūs — mūsų balsas pasaulyje, teskamba jis garsiai. Telaimina Jus Dievas, padėkite, kad mūsų visų vieninga veikla vestų mus į laisvą Lietuvą. Girdekime Kudirkos raginimą "Kelkite". Pasirašė — Okupuotos Lietuvos jaunimas. Buvo supažindinta su buvusiu

IŠ ARTI IR TOLI

J. A. VALSTYBES

— Annette Žilinskas, bosinė gitaristė, dalyvauja Bangles rok'n'rolo grupėje. Ši grupė, koncertais ir plokštelėmis uždirbanti kelis šimtus tūkstančių dolerių per metus, yra pats populiariausias ir sėkmingiausias moteriškas tos rūšies vienetas visoje Californijoje. Apie tai praneša "Rolling Stones" žurnalas. Bangles grupę sudaro keturios moterys. Jos bazė — Los Angeles miestas.

— Agr. Vladas Velža, ilgametis Santa Monikos LB apylinkės pirmininkas, anksčiau vadovavęs Marquette Parko LB valdybai, jau treči metai suorganizuoja Santa Monikos katalikų bažnyčioje pamaldas birželio mėn. išvežtiesiems prisiminti. Klebonas bažnyčios biuleteny ta proga iškelia Lietuvos kat. Bažnyčios kančias, o taip pat pamokslė primena bolševizmo daromas skriaudas pavergtiesiems. Mišios pajvairinamos lietuvių solistų giedojimu. Siemot šios pamaldos buvo birželio 12 d.

— Rūta Predkelytė pateko į Who's Who Among American High School Student's 1982-3 mokslo metų garbės sąrašus. Į tokius garbės sąrašus patenka tik 5% Amerikos aukštesniųjų mokyklų mokinių. Rūta priklausė Denverio lietuvių tautinių šokių grupei "Rūtai".

— Danutė Kaškelienė lanko savo draugus Kanadoje ir rytinėse valstijose. Ji daugelį metų buvo Kalifornijos radio valandės valdybos pirmininkė ir visų mėgiama pranešėja bei redaktorė. Ir nebūdama valdyboje, kartą ir mėnesį būna pranešėja. Dabar klausytojai jos pasigenda dėl aiškios dikcijos, malonaus balso ir gražiai suredaguotos programos.

jams kurti, steigti dramos, tautinių šokių branduolius, ugdyti lietuviškumą visuose sluoksniuose. Steigti lietuvių klubus studentuose, veikti su darbininkija, profesinėse sąlygose. Klek vienas lietuvių kilmės asmuo turi rasti vietą išsivijos veikloje, kurti lietuviškas organizacijas, ruošti jų vadovus. Auklėti jauną, susipratusią lietuvišką išsiviją. Tirti mūsų tautos tikslus ir stengtis juos įgyvendinti. Peržiūrėti tautinių vertybių skalę ir ją įgyvendinti. Tam reikia neriboto darbo valandų be demoro atlyginimo, vadovaujantis pasiaukojimu.

Prelegentė žavėjo brandžiomis mintimis ir baigė J. Girniaus žodžiais — Tikiu į jaunimo ryžtą uždegti ugnį kovai už laisvę.

Jaunimo kongresas, tris dienas vykęs Chicagoje, liepos 4-10 dienomis turės stovyklą Oberlin kolegijoje netoli Clevelando. Studijų dienos vyks liepos 11-20 dienomis Trento universitete.

Kongreso uždarymas — Montrealyje liepos 11-24 dienomis. Kongreso dalyviai — jaunimas nuo 16 iki 35 m. amžiaus. Į kongresą išrinkta 120 atstovų. J. Pr.

KANADOJE

— Trečios jaunų rungtynės Londone, Ont., buvo tarp vietinių ir Hamiltono "Kovo". Laimėjo Hamiltonas, nes jie turi jau gerai ištrėnuotą ir stiprią net ir jaunų komandą.

— Toronto Maironio lituanistikos mokykla išleido tris leidinius: metraštį "Keliamame sapne", mokinių leidimą ir rotatorium spausdintą laikraštį "Vėją" ir dešimtojo skyriaus kūrybinį leidinį "Sudiev 1983". Metraštis yra įdomiausias, nes suredaguotas patyrusios redaktorės ses. Onutės Mikalaitės. Įdomūs ir kiti laikraščiai, nes parodo, ką vaikai galvoja apie Lietuvą, savo tėvus, draugus, gyvulius ir kt. Mokyklų vedėja yra Giedrė Paulionienė.

— A. a. Kazimieras Aperavičius, 82 metų amžiaus, mirė birželio 11 d. Šv. Juozapo ligoninėje. Palaidotas birželio 15 d. po pamaldų Lietuvos Kankinių bažnyčioje lietuvių kapinėse. Vėlionis buvo savanoris - kūrėjas. Liko žmona Aniceta, duktė Vida su vyru Vytautu ir kiti artimieji.

— Danutė Skukauskaitė, Ottavojų studijuojanti žurnalistiką ir politinius mokslus, spaudos bendradarbių, vasarą dirbs Washington, D. C., Elitos biuletenio redakcijoje.

— Kanados Lietuvių Bendruomenė PLB seime atstovavo šie delegatai: J. Kuraitis-Lasienė, J. V. Dany, dr. P. Lukoševičius, J. Lukšys, P. Augaitis, E. Čiuplinskis, J. Danaitis, E. Stungevičius, M. Chainauskas, R. Vilembrektas, P. Kuras, V. Sakas, J. Kristolaitis, Z. Bersėnaitė, J. Plėnys, L. Skripkutė ir G. Šernas.

BRAZILIJOJE

— Ursulė Gaulienė, gyvenanti Rio de Janeiro mieste, nors su kaku jau 90 metų amžiaus, yra veikli lietuvių kolonijoje ir rūpinasi lietuviškomis pamaldomis. Ji išaugino tris sūnus, kuri vienas advokatas Antanas Gaulia, lietuviškos spaudos bendradarbis, du yra pramonininkai — Kazimieras ir Romualdas. Ta proga, pagerbiant motinas, atlaikė pamaldas kun. P. Urbaitis. Pamaldose dalyvavo, be jubilaitės, dar penkios motinos. Taip pat dalyvavo nusipelnusi močiutė Adelė Dubauskienė ir savanoris - kūrėjas Ignas Dubauskas, kurį atvežė jo sūnus advokatas Edmundas Dubauskas. Ta proga buvo aplankytas ir sergąs poetas Petras Babickas.

— "Volungės" choras iš Sao Paulo rengėsi važiuoti į Dainų šventę ir jau repetavo nustatytas dainas. Bet pasikeitus valiutai, daugelis negalėjo užsimokėti kelionės išlaidų. Todėl jaunimas nusiminė. Bet reikia manyti, kad ir tai išeis ir nauda pačiam dainavimui.

— Jonas Gorskis, gimęs 1908 m. gegužės 16 d., mirė gegužės 20 d. Brazilijoje gyveno nuo 1926 m. ir 40 metų išdirbo transporto sunkvežimiais važinėdamas. Liko žmona ir dvi dukterys su šeimomis.

OKUP. LIETUVOJE

— Ilgametis mokytojas Juozas Povilaitis, buv. biologas ir Jeruzalės universiteto studentas, mirė š. m. birželio 1 d. Kaune. Palaidotas Romainių kapinėse. Prie kapo atsisveikinimo kalbą pasakė gimnazijos laikų draugas Matas Krygeris. Liko žmona, buv. Skriniskaitė.

— 1983 m. žurnalo "Švyturio" Nr. 9, 10 ir 11 išspausdinta turininga Neimano, Zaso ir kitų bylos ir Lietuvos kariuomenės teismo proceso apžvalga: pasakėta daug istorinės medžiagos, paminėti bylos dalyviai, kurių tarpe byla ruošė trys tardytojai ir prokuroras Dionizas Monstavičius.

Australijos lietuvės Detroito. Iš kairės: Nijolė Zelwende, dr. Nora Sugintaitė, Eleonora Grigaitienė ir Aušra Klimienė. Nuotr. Jono Urbano.